

2010 m. liepos 6 d., antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 23**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 5 a punktas (naujas)**

Reglamentas (EB) Nr. 479/2009

16 straipsnio 1 dalis

5a) 16 straipsnio 1 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad Komisijai (Eurostatui) faktiniai duomenys būtų pateikti laikantis 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos ⁽¹⁾ 2 ir 12 straipsniuose nustatytų principų. Šiuo tikslu nacionalinės statistikos institucijos yra atsakingos už tai, kad pateikti duomenys atitiktų šio reglamento 1 straipsnio reikalavimus bei ESS 95 apskaitos taisykles, kuriomis remiantis rengiami duomenys. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėms statistikos institucijoms būtų suteikta prieiga prie bet kokios susijusios informacijos, būtinos šiai užduočiai atlikti.

⁽¹⁾ OL L 87, 2009 3 31, p. 164.“

Miesto autobusų ir tolimojo susisiekimo autobusų keleivių teisės *II**

P7_TA(2010)0256

2010 m. liepos 6 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąjį svarstymą priimtų Tarybos pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 (05218/3/2010 – C7-0077/2010 – 2008/0237(COD))

(2011/C 351 E/28)

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją (05218/3/2010 – C7 - 0077),

— atsižvelgdamas Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0817),

— atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 71 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0469/2008),

— atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą savo poziciją ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ 2009 m. balandžio 23 d. priimti tekstai, P6_TA(2009)0281.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį ir 91 straipsnio 1 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 16 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 66 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto antrajam svarstymui pateiktas rekomendacijas (A7-0174/2010),
1. priima per antrąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 317, 2009 12 23, p. 99.

P7_TC2-COD(2008)0237

Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. liepos 6 d. per antrąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2010, dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Sąjungos veiksmams miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto srityje, be kita ko, turėtų būti siekiama užtikrinti aukštą keleivių apsaugos lygį, panašų į kitose transporto rūšyse užtikrinamą keleivių apsaugos lygį, nesvarbu, kur jie keliautų. Be to, reiktų visapusiškai atsižvelgti į bendrus vartotojų apsaugos reikalavimus.

⁽¹⁾ OL C 317, 2009 12 23, p. 99.

⁽²⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento pozicija (OL C 184 E, 2010 7 8, p. 312), 2010 m. kovo 11 d. Tarybos pozicija (OL C 122 E, 2010 5 11, p. 1) ir 2010 m. liepos 6 d. Europos Parlamento pozicija.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

- (2) Kadangi miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais vykstantis keleivis yra silpnesnė vežimo sutarties šalis, visiems keleiviams turėtų būti užtikrinamas būtiniausias apsaugos lygis.
- (3) Nustatant Sąjungos priemones, kuriomis siekiama geriau užtikrinti keleivių teises miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų sektoriuje, turėtų būti atsižvelgta į specifines šio sektoriaus, kurį daugiausia sudaro mažosios ir vidutinės įmonės, ypatybes.
- (4) Atsižvelgiant į specifines specialių reguliarių paslaugų ir vežimo savo sąskaita veiklos ypatybes, šios vežimo rūšys neturėtų patekti į šio reglamento taikymo sritį. Specialioms reguliarioms paslaugoms turėtų būti priskiriamos neįgaliųjų ir riboto judumo asmenų vežimui skirtos paslaugos, darbuotojų vežimas iš namų į darbovietę ir atgal, moksleivių ir studentų vežimas į mokymo įstaigą ir atgal.
- (5) Atsižvelgiant į specifines reguliarių vežimo miesto, priemiestinio ir regioninio susisiekimo maršrutais paslaugų ypatybes, **kurios sudaro paslaugų, įtrauktų į vežimo miesto ir priemiestinio susisiekimo maršrutais paslaugas, dalį**, valstybėms narėms turėtų būti suteikta teisė šioms transporto rūšims netaikyti šio reglamento dalies. Nustatydamos, kurias paslaugas priskirti reguliarioms vežimo miesto, priemiestinio ir regioninio susisiekimo maršrutais paslaugoms, valstybės narės turėtų atsižvelgti į tokius kriterijus kaip antai **administracinis suskirstymas, geografinė padėtis**, atstumas, paslaugų teikimo dažnumas, pagal tvarkaraštį numatytų sustojimų skaičius, naudojamų miesto arba tolimojo susisiekimo autobusų tipas, bilietų pardavimo sistemos, skirtingas keleivių skaičius piko ir ne piko laikotarpiais, vežimo autobusais taisyklės ir tvarkaraščiai.
- (6) **Įvykus nelaimingam atsitikimui, dėl kurio keleivis mirė arba buvo sužalotas, keleiviams turėtų būti sudarytos galimybės pasinaudoti atsakomybės taisyklėmis, panašiomis į taikomas kitų rūšių transportui.**
- (7) **Vežėjai turėtų atsakyti už pamestą arba sugadintą keleivių bagažą remdamiesi taisyklėmis, panašiomis į taikomas kitų rūšių transportui.**
- (8) Vadovaujantis taikoma nacionaline teise keleiviai turėtų turėti teisę ne tik į kompensaciją mirties ar kūno sužalojimo arba bagažo dingimo ar jo sugadinimo dėl nelaimingų atsitikimų, įvykusių važiuojant miesto ar tolimojo susisiekimo autobusu, atveju, bet ir į pagalbą, kad būtų patenkinti skubūs jų praktiniai **ir ekonominiai** poreikiai po nelaimingo atsitikimo. Tokia pagalba **turėtų, prireikus**, apimti pirmąją pagalbą, apgyvendinimą, maitinimą, aprūpinimą drabužiais, vežimą **ir laidojimo išlaidas. Keleivių mirties ir kūno sužalojimo atveju, vežėjai papildomai moka patirtai žalai proporcingas išankstines išmokas, skirtas patenkinti skubius ekonominius poreikius, jei yra prima facie įrodymų dėl to, kad nelaimingą atsitikimą sukėlė vežėjas.**
- (9) Miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų keleiviams teikiamos paslaugos turėtų būti naudingos visiems piliečiams. Todėl neįgalieji ir riboto judumo – dėl negalios, amžiaus arba bet kurios kitos priežasties – asmenys turėtų turėti tokias pačias galimybes naudotis vežimo miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais paslaugomis, kaip ir kiti piliečiai. Neįgalieji ir riboto judumo asmenys turi tokias pačias teises į judėjimo laisvę, pasirinkimo laisvę ir nediskriminavimą, kaip ir kiti piliečiai.
- (10) Atsižvelgiant į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos 9 straipsnį ir siekiant suteikti neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims panašias galimybes keliauti miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais, kaip ir kitiems piliečiams, turėtų būti nustatytos nediskriminavimo ir pagalbos keliaujant taisyklės. Todėl tie asmenys turėtų būti priimami vežti, ir jiems neturėtų būti neleista naudotis transporto priemonėmis dėl jų negalios ar riboto judumo, nebent tai būtų daroma dėl saugos sumetimų arba transporto priemonių konstrukcija ar infrastruktūra pagrįstų priežasčių. Vadovaujantis atitinkamais teisės aktais dėl darbuotojų, neįgaliųjų ir riboto judumo asmenų apsaugos, jie turėtų turėti teisę naudotis pagalba stotyse ir transporto priemonėse. Socialinės įtraukties sumetimais atitinkami asmenys pagalbą turėtų gauti nemokamai. Vežėjai turėtų nustatyti prieigos sąlygas, pageidautina remdamiesi Europos standartizacijos sistema.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

- (11) Stotis valdančios įstaigos, priimdamos sprendimą dėl naujų stočių projektų arba iš esmės jas atnaujinamos, turėtų **be išlygų** atsižvelgti į neįgaliųjų ir riboto judumo asmenų poreikius **pagal reikalavimus pritaikyti projektą visiems naudotojams, ir tai turėtų būti esminė sprendimo priėmimo sąlyga**. Bet kuriuo atveju stotis valdančios įstaigos turėtų nurodyti vietas, kuriose tokie asmenys galėtų pranešti apie savo atvykimą ir paprašyti pagalbos.
- (12) **I šiuos poreikius vežėjai taip pat turėtų atsižvelgti priimdami sprendimus dėl naujų ir atnaujinamų transporto priemonių projektų.**
- (13) **Valstybės narės turėtų gerinti esamą infrastruktūrą, kai tai būtina norint, kad vežėjai galėtų užtikrinti prieigą neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims ir teikti deramą pagalbą.**
- (14) Siekiant, kad būtų patenkinti neįgaliųjų ir riboto judumo asmenų poreikiai, personalas turėtų būti tinkamai apmokytas. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas abipusiam vairuotojų nacionalinės kvalifikacijos pripažinimui, žinių apie neįgaliuosius gerinimas galėtų būti įtrauktas į pradinės kvalifikacijos ar periodinį mokymą, kaip nurodyta 2003 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/59/EB dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir periodinio mokymo ⁽¹⁾. Siekiant užtikrinti, kad nustatant mokymo reikalavimus būtų atsižvelgta į toje direktyvoje nustatytus terminus, turėtų būti numatyta galimybė ribotą laikotarpį leisti taikyti išimtį.
- (15) **Organizuojant mokymą apie neįgaliuosius turėtų būti konsultuojamasi su neįgaliosiomis ar riboto judumo asmenimis atstovaujančiomis organizacijomis arba jos turėtų dalyvauti rengiant tokio mokymo turinį.**
- (16) Be kitų teisių, miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų keleiviai turėtų turėti teisę gauti informaciją apie teikiamą paslaugą prieš kelionę ir jos metu. Be to, visa svarbiausia miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų keleiviams teikiama informacija turėtų būti teikiama alternatyviais būdais, prieinamais neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims, **pavyzdžiui, stambiais rašmenimis, aiškia kalba, Brailio raštu, elektroniniais pranešimais, kuriuos galima perskaityti naudojant pritaikomąsias technologijas, ir garso įrašais.**
- (17) Šiuo reglamentu neturėtų būti apribotos vežėjų teisės pagal taikomus nacionalinės teisės aktus reikauti kompensacijos iš bet kurio asmens, įskaitant trečiąsias šalis.
- (18) Būtina mažinti keleivių nepatogumus, patiriamus, jeigu kelionė atšaukiama ar labai vėluojama ją pradėti. Todėl iš stočių išvykstančiais keleiviais turėtų būti tinkamai pasirūpinta ir **visiems prieinamais būdais** suteikta tinkama informacija. Be to, keleiviai turėtų turėti galimybę atsisakyti kelionės ir atgauti už bilietus sumokėtus pinigus arba priimtinomis sąlygomis tęsti kelionę ar vykti kitu maršrutu. **Jeigu vežėjai nesuteikia keleiviams reikalingos informacijos, keleiviai turėtų turėti teisę gauti piniginę kompensaciją.**
- (19) Vežėjai per savo profesines asociacijas turėtų bendradarbiauti, kad dalyvaujant suinteresuotiesiems subjektams, profesinėms asociacijoms ir vartotojų, keleivių bei neįgaliųjų asociacijoms būtų nustatytos priemonės **regiono**, nacionaliniu ar Europos lygiu, siekiant gerinti **informacijos teikimą** ir rūpinimąsi keleiviais, ypač atšaukus kelionę ir kai labai vėluojama ją pradėti.
- (20) Šiuo reglamentu neturėtų būti daroma įtaka keleivių teisėms, nustatytoms 1990 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvoje 90/314/EEB dėl kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų ⁽²⁾. Šis reglamentas neturėtų būti taikomas tuo atveju, kai organizuota turistinė kelionė atšaukiama dėl kitų priežasčių nei keleivių vežimo miesto arba tolimojo susisiekimo autobusais paslaugos atšaukimas.

⁽¹⁾ OL L 226, 2003 9 10, p. 4.

⁽²⁾ OL L 158, 1990 6 23, p. 59.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

- (21) Keleiviams turėtų būti suteikiama visa informacija apie pagal šį reglamentą jiems suteiktas teises, kad jie galėtų jomis veiksmingai pasinaudoti.
- (22) Keleiviai turėtų galėti pasinaudoti savo teisėmis remdamiesi atitinkamomis vežėjų nustatytomis skundų procedūromis arba atitinkamu atveju teikdami skundus atitinkamos valstybės narės tuo tikslu paskirtai įstaigai ar įstaigoms.
- (23) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento ir paskirti kompetentingą įstaigą ar įstaigas priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotims atlikti. Tuo nedaroma įtaka keleivių teisėms nacionalinėje teisėje nustatyta tvarka kreiptis į teismą prašant apginti jų teises.
- (24) Pageidautina, kad skundas dėl pagalbos būtų teikiamas, atsižvelgiant į valstybių narių nustatytas skundų teikimo procedūras, valstybės narės, kurioje yra įlaipinimo arba išlaipinimo vieta, paskirtai už šio reglamento vykdymo užtikrinimą atsakingai įstaigai ar įstaigoms.
- (25) Valstybės narės turėtų nustatyti sankcijas už šio reglamento pažeidimus ir užtikrinti, kad tos sankcijos būtų taikomos. Tos sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- (26) Kadangi šio reglamento tikslų, t. y. užtikrinti vienodą keleivių apsaugos ir pagalbos jiems lygį vežant miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais valstybėse narėse, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl veiksmo masto bei poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (27) Šiuo reglamentu neturėtų būti daroma poveikio 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾.
- (28) Šio reglamento vykdymas turėtų būti grindžiamas 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (Reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje) ⁽²⁾. Todėl tas reglamentas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.
- (29) **Valstybės narės turėtų skatinti naudoti viešuoju transportu ir sukurti sąveikias įvairių rūšių transportą apimančias informavimo sistemas, tuo palengvindamos informacijos apie tvarkaraščius bei kainas ir parduodamas kelias transporto rūšis apimančius bilietus teikimą, siekiant pagerinti naudojimąsi įvairių rūšių transportu ir jų sąveiką. Tokios paslaugos turi būti prieinamos neigaliems asmenims ir riboto judumo asmenims.**
- (30) Šiame reglamente laikomasi pagrindinių teisių ir principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kaip nurodyta Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje, be kita ko, atsižvelgiant į 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvą 2000/43/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės ⁽³⁾, bei į 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyvą 2004/113/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.⁽²⁾ OL L 364, 2004 12 9, p. 1.⁽³⁾ OL L 180, 2000 7 19, p. 22.⁽⁴⁾ OL L 373, 2004 12 21, p. 37.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos vežimo miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais taisyklės dėl:

- a) keleivių nediskriminavimo vežėjams siūlant vežimo sąlygas;
- b) keleivių teisių mirties ar kūno sužalojimo arba bagažo dingimo ar jo sugadinimo nelaimingų atsitikimų, įvykusių važiuojant miesto ar tolimojo susisiekimo autobusu, atveju;
- c) nediskriminavimo ir privalomos pagalbos neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims;
- d) keleivių teisių atšaukus kelionę ar vėluojant ją pradėti;
- e) būtiniausios keleiviams teiktinos informacijos;
- f) skundų nagrinėjimo;
- g) bendrų vykdymo taisyklių.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas keleiviams, kurie keliauja naudodamiesi reguliariomis vežimo paslaugomis:
 - a) kai keleivio įlaipinimo vieta yra valstybės narės teritorijoje; arba
 - b) kai keleivio įlaipinimo vieta nėra valstybės narės teritorijoje, o išlaipinimo vieta yra valstybės narės teritorijoje.
2. Be to, šis reglamentas, išskyrus **11–18 straipsnius ir IV–VI skyrius**, taikomas vienkartinėmis paslaugomis besinaudojantiems keleiviams, kai pradinė keleivio įlaipinimo vieta arba galutinė keleivio išlaipinimo vieta yra valstybės narės teritorijoje.
3. Šis reglamentas netaikomas specialioms reguliarioms paslaugoms ir vežimui savo sąskaita.
4. Valstybės narės šio reglamento, išskyrus 4 straipsnio 2 dalį, **7, 9, 11 straipsnius**, 12 straipsnio 1 dalį, **13 straipsnio 1 dalį, 15 straipsnio 1 dalį, 18 straipsnį, 19 straipsnio 1 ir 2 dalis, 21, 25, 27, 28 ir 29 straipsnius**, gali netaikyti reguliarioms vežimo miesto ir priemiestinio **susisiekimo maršrutais paslaugoms, taip pat reguliarioms vežimo regioninio susisiekimo maršrutais paslaugoms, jei šios sudaro paslaugų, kurios įtrauktos į vežimo miesto ir priemiestinio susisiekimo maršrutais paslaugas, dalį**, įskaitant tokias rūšies tarpvalstybines paslaugas.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

5. Valstybės narės praneša Komisijai apie įvairių rūšių paslaugoms remiantis 4 **dalimi** suteiktas išimtis **per** (*). Komisija imasi atitinkamų veiksmų, jei laikoma, kad tokia išimtis neatitinka šio straipsnio nuostatų. Komisija ne vėliau kaip ... (**) pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą dėl pagal 4 **dalį** suteiktų išimčių.

6. Šio reglamento nuostatos neturi būti suprantamos kaip **prieštaraujančios galiojantiems teisės aktams dėl techninių reikalavimų** miesto ar tolimojo susisiekimo **autobusams** arba **infrastruktūrai** autobusų stotelėse ir stotyse.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) reguliarios paslaugos – paslaugos, kai miesto arba tolimojo susisiekimo autobusais keleiviai vežami nustatytais laiko tarpais nustatytais maršrutais, juos įlaipinant ir išlaipinant iš anksto numatytose stotelėse;
- b) specialios reguliarios paslaugos – reguliarios paslaugos, nesvarbu kas jas organizuotų, kai miesto arba tolimojo susisiekimo autobusais vežami tam tikrų kategorijų keleiviai, nenumatant vežti kitų keleivių;
- c) vežimo savo sąskaita veikla – vežimo paslaugos, kurias fizinis ar juridinis asmuo nekomerciniais tikslais ir nesiekdamas pelno vykdo miesto arba tolimojo susisiekimo autobusais, kai:
 - vežimo veikla tam fiziniam ar juridiniam asmeniui tėra pagalbinė, ir
 - naudojamos transporto priemonės yra to fizinio ar juridinio asmens nuosavybė, arba tas asmuo jas įgijo išsimokėtinai ar pagal ilgalaikės išperkamosios nuomos sutartį, ir jas vairuoja fizinio ar juridinio asmens darbuotojas, arba pats fizinis asmuo, arba personalas, kurį įmonė pagal sutartinę prievolę yra įdarbinusi arba kuris įmonei yra suteiktas;
- d) vienkartinės paslaugos – paslaugos, kurioms netaikoma reguliarių paslaugų sąvokos apibrėžtis ir kurių pagrindinė ypatybė yra ta, kad jas teikiant miesto arba tolimojo susisiekimo autobusais vežamos vartotojo ar paties vežėjo iniciatyva sudarytos keleivių grupės;
- e) vežimo sutartis – sutartis dėl vežimo, kurią vežėjas ir keleivis sudarė vienai ar daugiau reguliarių arba vienkartinų paslaugų suteikti;
- f) bilietas – galiojantis dokumentas arba kitas vežimo sutarties sudarymą patvirtinantis dokumentas;
- g) vežėjas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris nėra kelionių operatorius, **kelionių agentas** arba bilietų parduvejas teikiantis plačiajai visuomenei reguliarias ar vienkartinės vežimo paslaugas;
- h) vykdytysis vežėjas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris nėra vežėjas, faktiškai vykdytysis visą vežimą arba jo dalį;
- i) bilietų pardavėjas – bet kuris tarpininkas, vežėjo vardu sudarantis vežimo sutartis;

(*) OL: prašome įrašyti datą – trys mėnesiai po šio reglamento taikymo pradžios dienos.

(**) OL: prašome įrašyti datą – penkeri metai po šio reglamento taikymo pradžios dienos.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

- j) kelionių agentas – bet kuris tarpininkas, keleivio vardu sudarantis vežimo sutartis;
- k) „kelionių operatorius – kelionės organizatorius“, kaip apibrėžta Direktyvos 90/314/EEB 2 straipsnio 2 dalyje, kuris nėra vežėjas;
- l) neįgalusis ar riboto judumo asmuo – asmuo, kurio judumas naudojantis transporto priemone yra ribotas dėl bet kokios fizinės negalios (jutiminės arba judėjimo, nuolatinės arba laikinos), protinės negalios arba sutrikimo ar bet kurios kitos negalios arba amžiaus ir kuriam dėl jo būklės reikia atitinkamo dėmesio, o visiems keleiviams teikiamas paslaugas reikia pritaikyti prie jo specialių poreikių;
- m) prieigos sąlygos – atitinkami autobusų ir (arba) nurodytų stočių, įskaitant jų infrastruktūrą, prieinamumo neįgaliesiems ar riboto judumo asmenims standartai, gairės ir informacija apie jų prieinamumą neįgaliesiems ar riboto judumo asmenims;
- n) rezervacija – sėdimos vietos konkrečiu laiku išvykstančiame mieste arba tolimojo susisiekimo autobuse, teikiančiame reguliarią paslaugą, užsakymas;
- o) stotis – personalo aptarnaujama stotis, kurioje nustatyta maršrutu pagal tvarkaraštį teikiant reguliarią paslaugą sustojama įlaipinti ar išlaipinti keleivius ir kurioje įrengta tokia infrastruktūra kaip registracijos vieta, laukimo salė ar bilietų kasa;
- p) autobuso stotelė – vieta, išskyrus stotį, kurioje nustatyta maršrutu pagal tvarkaraštį teikiant reguliarią paslaugą sustojama įlaipinti ir išlaipinti keleivius;
- q) stotį valdanti įstaiga – valstybės narės organizacinis vienetas, atsakingas už nurodytos stoties valdymą;
- r) atšaukimas – iš anksto numatytos reguliarios paslaugos nesuteikimas;
- s) vėlavimas – laiko, kada pagal paskelbtą tvarkaraštį teikiant reguliarią paslaugą turėjo būti išvykta, ir laiko, kada iš tikrųjų buvo išvykta, skirtumas.

4 straipsnis

Bilietai ir nediskriminacinės sutarties sąlygos

1. Vežėjai keleiviui išduoda bilietą, išskyrus atvejus, kai kiti dokumentai suteikia teisę būti vežamam. Gali būti išduotas elektroninis bilietas.
2. Nedarydami poveikio socialiniams tarifams, vežėjai plačiai visuomenei siūlo sutarties sąlygas ir tarifus tiesiogiai ar netiesiogiai nediskriminuodami galutinio vartotojo dėl jo pilietybės arba dėl vežėjų ar bilietų pardavėjų įsisteigimo Sąjungoje vietos.

5 straipsnis

Kitos vykdančiosios šalys

1. Jei vykdyti pareigas pagal šį reglamentą pavedama vykdančiajam vežėjui, bilietų pardavėjui ar kitam asmeniui, bet kuriuo atveju vežėjas, kelionių agentas, kelionių operatorius ar stotį valdanti įstaiga, kuris (-ie) pavedė vykdyti tokias pareigas, atsako už tos vykdančiosios šalies veiksmus ir neveikimą.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

2. Be to, šaliai, kuriai vežėjas, kelionių agentas, kelionių operatorius ar stotį valdanti įstaiga pavedė vykdyti pareigas, pavestų pareigų atžvilgiu taikomos šio reglamento nuostatos.

6 straipsnis

Atsisakymo draudimas

1. Pagal šį reglamentą numatytos teisės ir pareigos negali būti apribotos arba jų atsisakyta, visų pirma į vežimo sutartį įtraukiant leidžiančią nukrypti arba ribojančią nuostatą.
2. Vežėjai gali pasiūlyti keleiviui palankesnes, nei nustatytos šiame reglamente, sutarties sąlygas.

II skyrius

Kompensavimas ir pagalba nelaimingų atsitikimų atveju

7 straipsnis

Atsakomybė už keleivių mirtį ir sužalojimą

1. *Pagal šio skyriaus nuostatas vežėjai atsako už nuostolius arba žalą, atsiradusius dėl keleivių mirties ar kūno sužalojimo ir padarytus dėl nelaimingų atsitikimų, kylančių teikiant miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto paslaugas, įvykusių tuo metu, kai keleivis buvo transporto priemonėje ar lipo į ją arba iš jos.*

2. *Vežėjų deliktinė atsakomybė už padarytą žalą niekaip neribojama – nei įstatymu, nei konvencija, nei sutartimi.*

3. *Vežėjas negali panaikinti ar apriboti savo atsakomybės bet kurio reikalavimo atlyginti žalą iki 220 000 EUR vienam keleiviui atžvilgiu, įrodęs, kad jis ėmėsi 4 dalies a punkte numatytų reikiamų atsargumo priemonių, išskyrus atvejus, kai bendra reikalaujama žalos atlyginimo suma viršija sumą, už kurią priklauso privalomas draudimas pagal valstybės narės, kurioje paprastai įregistruotas miesto ar tolimojo susisiekimo autobusas, nacionalinės teisės aktus, kurie atitinka 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo ⁽¹⁾. Tokiu atveju atsakomybė apribota ta suma.*

4. Vežėjui netaikoma 1 dalyje numatyta atsakomybė:

- a) *jei nelaimingas atsitikimas įvyko dėl su miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto paslaugos teikimu nesusijusių aplinkybių arba aplinkybių, kurių vežėjas negalėjo išvengti, nors ir ėmėsi tuo atveju konkrečiomis sąlygomis reikiamo atsargumo, ar užkirsti kelio jų pasekmėms;*

- b) *ties, kiek nelaimingas atsitikimas kilo dėl keleivio kaltės ar jo aplaidumo.*

Nė vienos šio reglamento nuostatos negalima aiškinti kaip:

- a) *reiškiančios, kad vežėjas yra vienintelė už žalos atlyginimą atsakinga šalis; arba*

- b) *ribojančios bet kokią vežėjo teisę siekti žalos atlyginimo iš bet kurios kitos šalies, laikantis valstybės narės taikomų teisės aktų.*

⁽¹⁾ OL L 263, 2009 10 7, p. 11.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

8 straipsnis

Žala

1. *Mirus keleiviui, pagal 7 straipsnyje numatytą atsakomybę atlyginama tokia žala:*
 - a) *visos būtinos išlaidos, atsirandančios po keleivio mirties, visų pirma, kūno transportavimo ir laidojimo išlaidos;*
 - b) *jei mirtis ištinka ne iš karto – 2 dalyje numatyta žala.*
2. *Dėl kūno sužalojimo ar kitos fizinės arba psichinės žalos keleiviui atlyginama tokia žala:*
 - a) *visos būtinos išlaidos, visų pirma, gydymo ir transporto išlaidos;*
 - b) *finansiniai nuostoliai, patirti dėl visiško ar dalinio nedarbingumo arba dėl padidėjusių poreikių.*
3. *Jei dėl keleivio mirties asmuo, kurį keleivis turėjo arba būtų turėjęs teisinę pareigą išlaikyti, netenka paramos, šie nuostoliai tokiems asmenims taip pat kompensuojami.*

9 straipsnis

Skubūs praktiniai ir ekonominiai keleivių poreikiai

Nelaimingo atsitikimo, įvykusio važiuojant miesto ar tolimojo susisiekimo autobusu, atveju vežėjas teikia **pagalbą**, kad būtų patenkinti skubūs praktiniai keleivių poreikiai po nelaimingo atsitikimo. **Tokia pagalba, prireikus, apima pirmąją pagalbą, apgyvendinimą, maitinimą, aprūpinimą drabužiais, vežimą ir laidojimo išlaidas. Keleivių mirties ir kūno sužalojimo atveju, vežėjai papildomai moka patirtai žalai proporcingas išankstines išmokas, skirtas patenkinti skubius ekonominius poreikius, jei yra prima facie įrodymų dėl to, kad nelaimingą atsitikimą sukėlė vežėjas. Bet kokie atlikti mokėjimai ar suteikta pagalba nelaikomi atsakomybės pripažinimu.**

10 straipsnis

Atsakomybė už pamestą ir sugadintą bagažą

1. *Vežėjai atsako už pamestą ar sugadintą bagažą, kuris buvo jiems patikėtas. Didžiausia kompensacija vienam keleiviui – 1 800 EUR.*
2. *Kai teikiant miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto paslaugas įvyksta nelaimingas atsitikimas, vežėjai atsako už pamestus ar sugadintus keleivių turėtus asmeninius daiktus ar rankinį bagažą. Didžiausia kompensacija vienam keleiviui – 1 300 EUR.*
3. *Vadovaujantis 1 ir 2 dalimis, vežėjas nelaikomas atsakingu už nuostolius ar žalą:*
 - a) *jei nuostoliai ar žala atsirado dėl su miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto paslaugos teikimu nesusijusių aplinkybių, arba aplinkybių, kurių vežėjas negalėjo išvengti, nors ir ėmėsi tuo atveju konkrečiomis sąlygomis reikiamo atsargumo, ar užkirsti kelio jų pasekmėms;*
 - b) *ties, kiek nuostoliai ar žala buvo padaryti dėl keleivio kaltės ar jo aplaidumo.*

2010 m. liepos 6 d., antradienis

III skyrius

Neigaliųjų ir riboto judumo asmenų teisės

11 straipsnis

Teisė būti vežamam

1. Vežėjai, kelionių agentai ir kelionių operatoriai negali atsisakyti rezervuoti, išduoti ar kitaip suteikti bilietą arba įlaipinti asmenį dėl jo negalios ar riboto judumo.
2. Rezervacijos ir bilietai neigaliesiems ir riboto judumo asmenims siūlomi be papildomo mokesčio.

12 straipsnis

Išimtys ir specialiosios sąlygos

1. Nepaisant 11 straipsnio 1 dalies, vežėjai, kelionių agentai ir kelionių operatoriai gali atsisakyti rezervuoti, išduoti ar kitaip suteikti bilietą arba įlaipinti asmenį dėl jo negalios ar riboto judumo:

- a) kad įvykdytų taikomus saugos reikalavimus, nustatytus tarptautinėje, Sąjungos ar nacionalinėje teisėje, arba kad įvykdytų sveikatos ir saugos reikalavimus, kuriuos nustatė kompetentingos institucijos;
- b) kai dėl transporto priemonės konstrukcijos arba infrastruktūros, įskaitant autobusų stoteles ir stotis, neigaliojo arba riboto judumo asmens įlaipinimas, išlaipinimas ar vežimas fiziškai neįmanomas saugiomis ir eksploataciniu požiūriu tinkamomis priemonėmis.

2. Jeigu dėl 1 dalyje nurodytų priežasčių atsisakoma rezervuoti arba išduoti ar kitaip suteikti bilietą, vežėjai, kelionių agentai ir kelionių operatoriai **informuoja** atitinkamą asmenį apie priimtina alternatyvią vežėjo teikiamą paslaugą.

3. Jei neigaliųjų arba riboto judumo asmenį, kuris turi rezervaciją ar bilietą ir atitinka 16 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytus reikalavimus, vis tiek atsisakoma įlaipinti dėl jo negalios ar riboto judumo, tam asmeniui ir lydinčiam asmeniui, kaip nurodyta šio straipsnio 4 dalyje, suteikiama galimybė pasirinkti tarp:

- a) teisės į sumokėtos sumos grąžinimą ir, prireikus, nemokamą grįžimo į pradinę išvykimo vietą, kaip nustatyta vežimo sutartyje, paslaugą esant anksčiausiai galimybei; ir
- b) išskyrus atvejus, kai tai neįmanoma, galimybės tęsti kelionę arba vykti kitu maršrutu naudojantis priimtinomis alternatyviomis vežimo paslaugomis, kad asmuo galėtų pasiekti kelionės tikslą, nurodytą vežimo sutartyje.

Pranešimo pagal 16 straipsnio 1 dalies a punktą nepateikimas nedaro poveikio teisei į sumokėtų už bilietą pinigų grąžinimą.

4. **Jeigu dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų priežasčių** vežėjas, kelionių agentas ar kelionių operatorius **atsisako rezervuoti, išduoti ar kitaip perduoti bilietą arba įlaipinti asmenį dėl jo negalios** ar riboto judumo **arba jei transporto priemonės ekipažą sudaro tik vienas asmuo, kuris vairuoja transporto priemonę ir kuris negali suteikti I priedo b dalyje numatytos pagalbos neigaliajam ar riboto judumo asmeniui, neigalieji ar riboto judumo asmenys gali prašyti, kad juos** lydėtų kitas asmuo, galintis suteikti neigaliajam ar riboto judumo asmeniui reikalingą pagalbą. Toks lydintis asmuo vežamas nemokamai ir, kai įmanoma, jis sodinamas šalia neigaliojo ar riboto judumo asmens.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

5. Kai vežėjai, kelionių agentai ar kelionių operatoriai pasinaudoja 1 dalyje numatyta galimybe, jie nedelsdami informuoja neįgalųjį arba riboto judumo asmenį apie priežastis ir, jeigu pateiktas prašymas, informuoja atitinkamą asmenį raštu per penkias darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos.

13 straipsnis

Prieinamumas ir informacija

1. Bendradarbiaudami su neįgaliesiems ar riboto judumo asmenims atstovaujančiomis organizacijomis, vežėjai ir stotis valdančios įstaigos, prireikęs pasitelkdami savo organizacijas, įdiegia arba taiko nediskriminavimo principu grindžiamas prieigos sąlygas neįgalųjų ar riboto judumo asmenų vežimui.

2. Vežėjai ir stotis valdančios įstaigos viešai **prieinamais būdais** skelbia 1 dalyje numatytas prieigos sąlygas tokiomis pačiomis kalbomis, kokiomis paprastai informacija teikiama visiems keleiviams. **Teikiant tokią informaciją, ypatingas dėmesys skiriamas neįgalųjų ir riboto judumo asmenų poreikiams.**

3. **Paprašyti vežėjai nedelsiant suteikia galimybę susipažinti su tarptautinių, Sąjungos ar nacionalinių saugumo reikalavimus nustatančių teisės aktų, kuriais paremtos nediskriminuojančios prieinamumo taisyklės, kopijomis. Jos turi būti pateikiamos prieinamais būdais.**

4. Kelionių operatoriai suteikia galimybę susipažinti su 1 dalyje numatytais prieigos sąlygomis, kurios taikomos kelionėms, įtrauktoms į jų organizuojamų, parduodamų ar siūlomų pirkti kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketus.

5. Keleivio prašymu 2 ir 4 dalyse nurodyta informacija apie prieigos sąlygas išplatinama fizine forma.

6. Vežėjai, kelionių agentai ir kelionių operatoriai užtikrina, kad visa svarbi bendra informacija apie kelionę ir vežimo sąlygas būtų teikiama neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims tinkamais ir prieinamais būdais, įskaitant, kai taikoma, jos teikimą užsisakant bilietą ir ieškant informacijos internete. Keleivio prašymu ši informacija išplatinama fizine forma.

14 straipsnis

Stočių nurodymas

Valstybės narės paskiria miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų stotis, kuriose turi būti teikiama pagalba neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims. Šią informaciją valstybės narės praneša Komisijai. Komisija internete pateikia nurodytų miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų stočių sąrašą.

15 straipsnis

Teisė į pagalbą nurodytose stotyse ir miesto bei tolimojo susisiekimo autobusuose

1. ■ Vežėjai ir stotis valdančios įstaigos pagal savo kompetenciją valstybių narių nurodytose stotyse teikia neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims **bent** I priedo a dalyje nurodytą nemokamą pagalbą.

2. ■ Vežėjai miesto ir tolimojo susisiekimo autobusuose teikia neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims **bent** I priedo b dalyje nurodytą nemokamą pagalbą.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

16 straipsnis

Pagalbos teikimo sąlygos

1. Vežėjai ir stotis valdančios įstaigos bendradarbiauja, kad būtų teikiama pagalba neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims, su sąlyga, kad:
 - a) vežėjams, stotis valdančioms įstaigoms, kelionių agentams ar kelionių operatoriams pranešama, kad asmeniui reikės tokios pagalbos, vėliausiai likus **24 valandoms** iki to laiko, kai reikės suteikti pagalbą; ir
 - b) atitinkami asmenys atvyksta į nurodytą vietą:
 - i) vežėjo iš anksto nurodytu laiku, tačiau negali būti reikalaujama atvykti anksčiau kaip likus 60 minučių iki paskelbto išvykimo laiko, **išskyrus atvejus, kai vežėjas ir keleivis susitarė dėl trumpesnio laikotarpio**, arba
 - ii) jei laikas nenurodytas, ne vėliau kaip likus 30 minučių iki paskelbto išvykimo laiko.
2. Be 1 dalies nuostatų, neįgalieji arba riboto judumo asmenys rezervacijos metu arba iš anksto pirkdami bilietą praneša vežėjui, kelionių agentui arba kelionių operatoriui apie savo specialius poreikius, susijusius su sėdima vieta, jeigu tie poreikiai yra žinomi tuo metu.
3. Vežėjai, stotis valdančios įstaigos, kelionių agentai ir kelionių operatoriai imasi visų būtinų priemonių sudaryti palankesnes sąlygas gauti neįgaliojo ar riboto judumo asmenų pranešimą apie pagalbos poreikį. Ši pareiga taikoma visoms nurodytoms stotims ir jų prekybos vietoms, įskaitant pardavimą telefonu ar internetu.
4. Jei pranešimas pagal 1 dalies a punktą ir 2 dalį nepateiktas, vežėjai, stotis valdančios įstaigos, kelionių agentai ir kelionių operatoriai imasi visų pagrįstų pastangų užtikrinti, kad pagalba būtų suteikta taip, jog neįgalusis ar riboto judumo asmuo galėtų įlipti į išvykstančią transporto priemonę, persėsti į kitą atitinkamą transporto priemonę ar išlipti iš atvykusios transporto priemonės, į kurią jis nusipirko bilietą.
5. Stotį valdanti įstaiga stoties pastato viduje ar išorėje paskiria vietą, kurioje neįgalieji ar riboto judumo asmenys gali pranešti apie savo atvykimą ir paprašyti pagalbos. Tokia vieta turi būti aiškiai pažymėta ženklų, ir joje prieinamais būdais turi būti teikiama pagrindinė informacija apie stotį ir teikiamą pagalbą.

17 straipsnis

Informacijos perdavimas trečiosioms šalims

Jeigu kelionių agentai ar kelionių operatoriai gauna 16 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą pranešimą, jie kuo greičiau per savo įprastą darbo laiką perduoda tą informaciją vežėjui ar stotį valdančiai įstaigai.

18 straipsnis

Mokymas

1. Vežėjai ir tam tikrais atvejais stotis valdančios įstaigos nustato mokymo apie neįgaliuosius procedūras, įskaitant instrukcijas, bei užtikrina, kad:
 - a) jų personalas, išskyrus vairuotojus, įskaitant ir bet kurios kitos vykdančiosios šalies įdarbintus darbuotojus, tiesiogiai teikiantis pagalbą neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims, būtų mokomas apie neįgaliuosius arba gautų instrukcijas, kaip nurodyta II priedo a ir b dalyse; ir
 - b) jų personalas, įskaitant vairuotojus, kuris tiesiogiai dirba su keleiviais arba sprendžia klausimus, susijusius su keleiviais, būtų mokomas apie neįgaliuosius arba gautų instrukcijas, kaip nurodyta II priedo a dalyje.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

2. Valstybė narė gali ne ilgesniam kaip dvejų metų laikotarpiui nuo ... (*) suteikti išimtį ir leisti netaikyti 1 dalies b punkto, susijusio su vairuotojų mokymu.

19 straipsnis

Kompensacija už neigaliųjų vežimėlius ir kitą judėjimo įrangą

1. Vežėjai ir stotis valdančios įstaigos atsako už žalą, patirtą dėl neigaliųjų vežimėlių, kitos judėjimo įrangos ar pagalbinių įrenginių dingimo ar sugadinimo. Dingimo ar sugadinimo atveju kompensaciją išmoka vežėjas ar stotį valdanti įstaiga, atsakinga(s) už tą dingimą ar sugadinimą.
2. 1 dalyje nurodyta kompensacija atitinka dingusios ar sugadintos įrangos ar įrenginių pakeitimo kainą arba su taisymu susijusias išlaidas.
3. Prireikus, dedamos visos pastangos, kad būtų greitai suteikta laikina pakaitinė įranga ar įrenginiai. Neigaliųjų vežimėlių, kitos judėjimo įrangos ar pagalbinių įrenginių, jei įmanoma, techninės ir funkcinės savybės turi būti panašios į dingusios ar sugadintos įrangos arba įrenginių savybes.

I

IV skyrius

Keleivių teisės atšaukus kelionę ar vėluojant ją pradėti

20 straipsnis

Kelionės tęsimas, vykimas kitu maršrutu ir sumokėtos sumos grąžinimas

1. Kai vežėjas pagrįstai numato, kad reguliari paslauga bus atšaukta arba iš stoties vėluojama išvykti daugiau kaip 120 minučių, **taip pat tuo atveju, kai parduodama daugiau bilietų, nei yra vietų**, keleiviui nedelsiant siūloma pasirinkti:
 - a) tęsti kelionę arba vykti į galutinę atvykimo vietą kitu maršrutu, **be papildomo mokesčio ir** panašiomis kelionės sąlygomis, kaip nustatyta vežimo sutartyje, esant anksčiausiai galimybei;
 - b) už bilietą sumokėtos sumos grąžinimą ir, atitinkamais atvejais, nemokamą grįžimo miesto arba tolimojo susisiekimo autobusu į pradinę išvykimo vietą paslaugą, kaip nustatyta vežimo sutartyje, esant anksčiausiai galimybei;
 - c) **neskaitant b punkte nurodytos už bilietą sumokėtos sumos grąžinimo, keleiviai turi teisę gauti iki 50 % bilieto kainos sudarančią kompensaciją, jeigu vežėjas nepasiūlo tęsti kelionės arba vykti į galutinę atvykimo vietą kitu maršrutu, kaip numatyta a punkte. Kompensacija išmokama per vieną mėnesį nuo prašymo dėl kompensacijos pateikimo datos.**
2. **Jei miesto ar tolimojo susisiekimo autobuso nebegalima naudoti, keleivius pasiūloma pervežti iš neveikiančios transporto priemonės vietos į tinkamą laukimo vietą arba stotį, iš kur įmanoma toliau tęsti kelionę.**
3. Jei reguliari paslauga atšaukiama arba iš autobuso stotelės vėluojama išvykti daugiau kaip 120 minučių, keleiviai turi teisę į tokį kelionės tęsimą, arba vykimą kitu maršrutu, arba už bilietą sumokėtos sumos grąžinimą iš vežėjo.

(*) OL: Prašome įrašyti šio reglamento taikymo pradžios datą.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

4. 1 dalies b punkte ir 3 dalyje numatytas sumokėtos sumos grąžinimas atliekamas per 14 dienų po pasiūlymo pateikimo arba prašymo gavimo dienos. Mokėjimu padengiama visa bilieto kainos suma, už kurią jis buvo įsigytas, už neįvykusią kelionės dalį ar dalis ir už jau įvykusią kelionės dalį ar dalis, jei pagal keleivio pradinį kelionės planą kelionė nebetenka prasmės. Keleiviams, turintiems nuolatinis ar sezoninius bilietus mokėjimas apskaičiuojamas proporcingai visos nuolatinio ar sezoninio bilieto kainos sumos daliai. Sumokėta suma grąžinama pinigais, išskyrus atvejus, kai keleivis sutinka su kita sumokėtos sumos grąžinimo forma.

21 straipsnis

Informavimas

1. Jeigu reguliari paslauga atšaukiama arba vėluojama išvykti, vežėjas arba tam tikrais atvejais stotį valdanti įstaiga kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip praėjus 30 minučių po numatyto išvykimo laiko informuoja iš stočių išvykstančius keleivius apie padėtį ir numatomą išvykimo laiką, kai tik ši informacija tampa žinoma.

2. Jeigu keleiviai dėl atšaukimo ar vėlavimo nespėja pasinaudoti pagal tvarkaraštį jungiamąja vežimo paslauga, vežėjas arba, atitinkamu atveju, stotį valdanti įstaiga kiek įmanoma stengiasi informuoti atitinkamus keleivius apie alternatyvias jungiamąsias vežimo paslaugas.

3. Vežėjas arba, atitinkamu atveju, stotį valdanti įstaiga užtikrina, kad neįgalieji ir riboto judumo asmenys prieinamais būdais gautų pagal 1 ir 2 dalis privalomą pateikti informaciją.

22 straipsnis

Pagalba atšaukto arba pavėluoto išvykimo atveju

1. Jeigu kelionės, kurios numatyta trukmė viršija tris valandas, atveju išvykimas atšaukiamas arba iš stoties vėluojama išvykti daugiau kaip **vieną valandą**, vežėjas keleiviui nemokamai teikia:

- a) užkandžius, patiekalus arba gaiviuosius gėrimus atsižvelgiant į pagristą laukimo arba vėlavimo laiką, jei jų yra autobuse ar stotyje, arba jie pagrįstai gali būti pateikti;
- b) viešbučio kambarį ar kitą apgyvendinimo vietą bei pagalbą užtikrinant transportavimą tarp stoties ir apgyvendinimo vietos, kai tenka apsistoti vienai ar kelioms naktims.

2. Taikydamas šį straipsnį, vežėjas ypač daug dėmesio skiria neįgaliųjų ir riboto judumo keleivių bei juos lydinčių asmenų poreikiams.

23 straipsnis

Kiti ieškiniai

Nė viena šio skyriaus nuostata netrukdo keleiviams reikalauti atlyginti žalą, patirtą atšaukus reguliarias paslaugas ar pavėlavus jas suteikti, nacionaliniuose teismuose pagal nacionalinę teisę.

24 straipsnis

Papildomos keleiviams naudingos priemonės

Vežėjai bendradarbiauja, kad nustatytų priemones nacionaliniu ar Europos lygmeniu, kartu dalyvaujant suinteresuotosioms šalims, profesinėms asociacijoms ir vartotojų asociacijoms, keleiviams bei neįgaliesiems. Šiomis priemonėmis turėtų būti siekiama pagerinti rūpinimąsi keleiviais, ypač kai labai vėluojama ir nutraukiama ar atšaukiama kelionė, ypatingą dėmesį atkreipiant į keleivius, turinčius specialių poreikių dėl savo neįgalumo, riboto judumo, ligos, senyvo amžiaus ir nėštumo, įskaitant lydinčius asmenis, ir keleivius keliaujančius su mažais vaikais.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

V skyrius

Informavimą ir skundus reglamentuojančios bendrosios taisyklės

25 straipsnis

Teisė gauti informaciją apie kelionę

Vežėjai ir stotis valdančios įstaigos savo atitinkamose kompetencijos srityse **pradedant nuo rezervacijos momento** per visą kelionę teikia keleiviams tinkamą informaciją **■** prieinamais būdais **ir pagal bendrus viešojo transporto duomenų ir sistemų konceptualius modelius**.

26 straipsnis

Informacija apie keleivių teises

1. Vežėjai ir stotis valdančios įstaigos savo atitinkamose kompetencijos srityse užtikrina, kad keleiviams **rezervacijos metu ir** ne vėliau kaip išvykimo metu būtų suteikta tinkama ir suprantama informacija apie jų teises pagal šį reglamentą. Informacija pateikiama **prieinamais būdais ir pagal bendrus viešojo transporto duomenų ir sistemų konceptualius modelius** stotyse ir, kai taikoma, internete. **■** Į tą informaciją taip pat įtraukiami valstybės narės pagal 29 straipsnio 1 dalį paskirtos vykdymo užtikrinimo įstaigos ar įstaigų kontaktiniai duomenys.

2. Siekdami įvykdyti 1 dalyje nurodytą informavimo reikalavimą, vežėjai ir stotis valdančios įstaigos gali naudoti Komisijos visomis oficialiomis Europos Sąjungos institucijų kalbomis parengtą ir jiems pateiktą šio reglamento nuostatų santrauką.

27 straipsnis

Skundai

Vežėjai nustato arba taiko skundų, susijusių su **šiuo reglamente** nustatytais teisėmis ir pareigomis, nagrinėjimo tvarką.

28 straipsnis

Skundų pateikimas

Jei keleivis, kuriam taikomas šis reglamentas, pageidauja vežėjui pateikti skundą, **■** jis pateikia jį per tris mėnesius nuo tos dienos, kai reguliari paslauga buvo ar turėjo būti suteikta. Per vieną mėnesį nuo skundo gavimo dienos vežėjas keleiviui praneša, kad jo skundas yra patenkintas, atmestas ar kad tebevyksta jo nagrinėjimas. Terminas galutiniam atsakymui pateikti yra ne ilgesnis kaip **du** mėnesiai nuo skundo gavimo dienos.

VI skyrius

Vykdymo užtikrinimas ir nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos

29 straipsnis

Nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria **■** esamą įstaigą ar įstaigas, **arba tuo atveju, jei nėra veikiančių įstaigų, – naują įstaigą, kuri būtų atsakinga** už šio reglamento **vykdymo užtikrinimą**. Kiekviena įstaiga imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

Kiekviena įstaiga, organizuodama savo veiklą, priimdama sprendimus dėl finansavimo, nustatydamą teisinę struktūrą ir priimdama sprendimus, yra nepriklausoma nuo vežėjų, kelionių operatorių ir stotis valdančių įstaigų.

2. Valstybės narės praneša Komisijai apie įstaigą ar įstaigas, paskirtas remiantis šiuo straipsniu.
3. Bet kuris keleivis pagal 1 dalį paskirtai atitinkamai įstaigai arba bet kuriai kitai valstybės narės paskirtai atitinkamai įstaigai gali pateikti skundą dėl galimo šio reglamento pažeidimo.

Valstybė narė gali nuspręsti, kad skundą keleivis pirmiausia pateiktų vežėjui, **ir šiuo atveju** nacionalinė vykdymo užtikrinimo įstaiga arba bet kuri kita valstybės narės paskirta atitinkama įstaiga veikia kaip apeliacinė įstaiga, kuri nagrinėja pagal 28 straipsnį neišspręstus skundus.

30 straipsnis

Vykdymo užtikrinimo ataskaita

Pagal 29 straipsnio 1 dalį paskirtos vykdymo užtikrinimo įstaigos ne vėliau kaip ... (*) m. birželio 1 d. ir po to kas dvejus metus paskelbia savo praėjusių dvejų kalendorinių metų veiklos ataskaitą, kurioje visų pirma aprašomi veiksmai, kurių buvo imtasi siekiant įgyvendinti šį reglamentą, ir pateikiami statistiniai duomenys apie skundus bei taikytas sankcijas.

31 straipsnis

Vykdymo užtikrinimo įstaigų bendradarbiavimas

29 straipsnio 1 dalyje nurodytos nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos prireikus keičiasi informacija apie savo darbą ir sprendimų priėmimo principus bei praktiką. Komisija joms padeda vykdyti šią užduotį.

32 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų taikomos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės praneša apie tas taisykles ir priemones ne vėliau kaip ... (**) Komisijai bei nedelsdamos praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

VII skyrius

Baigiamosios nuostatos

33 straipsnis

Ataskaita

Komisija ne vėliau kaip ... (***) pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento veikimo ir poveikio ataskaitą. Prireikus prie ataskaitos pridedami pasiūlymai dėl teisės aktų, kuriais dar išsamiau įgyvendinamos šio reglamento nuostatos arba kuriais šis reglamentas iš dalies keičiamas.

(*) OL: prašome įrašyti datą – dveji metai po šio reglamento taikymo pradžios dienos.

(**) OL: Prašome įrašyti šio reglamento taikymo pradžios datą.

(***) OL: Prašome įrašyti datą – treji metai po šio reglamento taikymo pradžios dienos.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

34 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 dalinis pakeitimas

Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 priedas papildomas šiuo punktu:

„18. ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. .../2010 dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių (*) (+).“

(*) OL ... (++)

(+) OL: Prašome įrašyti šio reglamento numerį ir priėmimo datą.

(++) OL: Prašome įrašyti šio reglamento paskelbimo nuorodą.“

35 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Jis taikomas nuo ... (**).

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

(**) OL: Prašome įrašyti datą – dveji metai po paskelbimo.

I PRIEDAS

Neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims teikiama pagalba

a) Pagalba nurodytose stotyse

Pagalba ir tvarka, būtinos, kad neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims būtų sudarytos sąlygos:

- pranešti apie atvykimą į stotį ir paprašyti pagalbos nurodytose vietose;
- iš nurodytos vietos nuvykti į registracijos vietą, laukimo salę ir įlaipinimo vietą;
- įlipti į transporto priemonę, prireikus naudojantis liftais, neįgaliųjų vežimėliais ar kita reikiama pagalba;
- įkelti savo bagažą;
- atsiimti savo bagažą;
- išlipti iš transporto priemonės;
- į miesto ar tolimojo susisiekimo autobusą pasiimti sertifikuotą šunį vedlį;
- atsisėsti į savo vietą.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

b) Autobuse teikiama pagalba

Pagalba ir tvarka, būtinos, kad neigaliesiems ir riboto judumo asmenims būtų sudarytos sąlygos:

- keleiviui pateikus prašymą, prieinamais būdais gauti svarbiausią informaciją apie kelionę;
- ***patekti į autobuso tualetą, jei autobuse be vairuotojo dirba ir kiti personalo nariai.***
- įlipti ir (arba) išlipti per pertraukas kelionės metu, jei autobuse be vairuotojo dirba ir kiti personalo nariai.

II PRIEDAS

Mokymas apie neigaliuosius

a) Žinių apie neigaliuosius gerinimas

Personalas, tiesiogiai bendraujantis su keleiviais, mokomas:

- suprasti, kaip tinkamai elgtis su keleiviais, turinčiais fizinę, jutiminę (klausos ir regos), nefizinę negalią ar mokymosi sutrikimų, įskaitant žinias, kaip atskirti skirtingus asmenų, kurių judumas, orientacija ar bendravimas gali būti sutrikę, gebėjimus;
- apie kliūtis, su kuriomis susiduria neigalieji ir riboto judumo asmenys, įskaitant požiūrį į juos, aplinkos ir fizines bei organizacines kliūtis;
- apie sertifikuotus šunis vedlius, įskaitant tokio šuns vedlio vaidmenį ir poreikius;
- kaip elgtis netikėtomis aplinkybėmis;
- tarpasmeninių gebėjimų ir bendravimo su kurčiaisiais ir klausos, regos bei kalbos sutrikimų turinčiais asmenimis bei asmenimis su mokymosi sutrikimais būdų;
- kaip atsargiai ir nepadarant žalos elgtis su neigaliųjų vežimėliais ir kita judėjimo įranga (visiems darbuotojams, kurie rūpinasi bagažu, jei tokių yra).

b) Mokymas apie pagalbos teikimą neigaliesiems

Personalas, tiesiogiai padedantis neigaliesiems ir riboto judumo asmenims, mokomas:

- kaip padėti neigaliųjų vežimėliu besinaudojančiam asmeniui atsistoti į neigaliųjų vežimėlį arba iš jo pakilti;
- pagalbos neigaliesiems ir riboto judumo asmenims, keliaujantiems su sertifikuotu šunimi vedliu, teikimo įgūdžių, įskaitant tokių šunų vaidmenį ir poreikius;
- lydėti akluosius ir silpnaregius keleivius bei tinkamai elgtis su sertifikuotais šunimis vedliais ir juos vežti;
- atskirti įrangos, skirtos padėti neigaliesiems ir riboto judumo asmenims, rūšis ir žinoti, kaip tokia įranga naudotis;
- naudotis įranga, skirta padėti įlipti ir išlipti, ir žinoti tinkamas pagalbos įlipant ir išlipant procedūras, užtikrinančias neigaliųjų ir riboto judumo asmenų saugumą ir orumą;

2010 m. liepos 6 d., antradienis

- suvokti patikimos ir profesionalios pagalbos poreikį. Taip pat siekiama, kad personalas suprastų, jog kai kurie neįgalieji kelionės metu gali jaustis pažeidžiami, nes yra priklausomi nuo teikiamos pagalbos;
- suteikti pirmąją pagalbą.

Jūra ar vidaus vandenimis keliaujančių keleivių teisės ***II

P7_TA(2010)0257

2010 m. liepos 6 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąjį svarstymą priimtų Tarybos pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl jūrų ir vidaus vandenų keliais vykstančių keleivių teisių, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 (14849/3/2009 – C7-0076/2010 – 2008/0246(COD))

(2011/C 351 E/29)

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją (14849/3/2009 – C7-0076/2010),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0816),
- atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį, 71 straipsnio 1 dalį ir 80 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0476/2008),
- atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą savo poziciją ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį, 91 straipsnio 1 dalį ir 100 straipsnio 2 dalį,
- atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 16 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
- pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 66 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto antrajam svarstymui pateiktas rekomendacijas (A7-0177/2010),

1. priima per antrąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ Priimti tekstai, 2009 4 23, P6_TA(2009)0280.

⁽²⁾ OL C 317, 2009 12 23, p. 89.